پەراوێـــزی شەشەمینــی تێکســت.. نەژاد عزیز سورمێ

ڕەنگە تێش هەر وای لێك بدەیەوە؛ (دواکەوتن) تەنیا لە ڕەهەندی ئابووری و تەکنەلۆژییەوە سەرچاوە ناگرێ ، لایەنی کولتووری و ئاستی بینای ئەبستمی لە پێشەوەیان پرۆژەیەکی جیدی وەرگێڕان ڕۆڵی دیار لە بەرقەرارکردنی پێگەیشتنی شارستانی و دروستبوونی فاکتەرەکانی پێشکەوتن دەبینێ..

لای ئێمە ئەوەی لە ڕووی وەرگێڕانەوە کراوە، وێڕای کۆششی تاکە کەسی ، بەهۆی ڕۆژنامەگەرییەوە بووە ، لە مێژووی خۆیدا ڕۆژنامەگەریی کوردی تاکە مینبەر بووە دەق و وتار و لێکۆڵینەوەی وەرگێڕدراوی بڵاوکردبێتەوە..ئەمەش ئەگەر لەبەهەند زانینی ڕۆژنامە وگۆڤار و دەوریاتی کوردیشدا سەرچاوەی گرتبێ، بۆ پرۆژەیێکی گرنگی وەك پرۆژەی وەرگێڕان بێگومان بەس نیە..(دیارە من لێرەدا باس لە پێش ڕاپەڕین دەکەم ، بێگومان پاش ڕاپەڕین لە ڕووی چەندایەتییەوە قسەی زۆر هەڵدەگرێ)

هەموو ئەو هەوڵانەی لەلایەن هەندێ نووسەر و ڕۆژنامەنووسێوە دراون کە زیاتر دەچنەوە ناو خزمەتگوزاری کولتووری تا پرۆسەیێکی پلان بۆ داڕێژراو ..ئێستایشی لەگەڵ بێ دەزگایەکی تایبەت بە وەرگێڕانمان نییە وەك دامەزراوێکی پەتی کوردی بۆ ڕەچاوکردنی سیاسەت و تونێڵە مارپێچەکانی کەوتبێتە کار و هاتبێتە مەیدان بۆ دیاریکردنی پلانێکی درێژخایەنی وەرگێڕان و بەدواداچوونی تەکنیك و کێشە و هونەر و کاریگەریەکانی بە تایبەتی لە بازنەی پێشخستنی زمان و چەسپاندنی ئیدیوم و زاراوەی نوێ ئەو پرۆسە گرینگە ، کە ئەگەرێکی دیاری پێشکەوتن و پێکگەیشتنی شارستانی و شەقاوێکی ڕێگابڕ بە ئاراستەی دوورکەوتنەوە لە دواکەوتوویی با بە چەند هەنگاوێکیش بێ.

ئەوەی مایەی پرسیار و تاڕادەیەك داخە، ئەو پرۆسەیە تا ئێستا ئەگەر لە ناوەندە ڕۆشنبیرییەکانیش ئەرزشی بۆ داندرابێ، وا دەرنەکەوتووە لایەنی پەیوەنیدار لە دەسەڵاتی نیشتمانی گرنگی پرۆسەکەی وەکو خۆی کە پێویستە و بە ئاست و ڕادەی خۆی خوێندبێتەوە! وەك پرۆژەیەکی نەتەوەیی و بەشێك لە پرۆسەی هەستانەوە و بەرەوپێشبردنی ڕەوتی زمان و کولتوور و ڕووناکبیریی کوردی..

لەم ڕاستەدا دەکرێ بۆ لەمەودوا مەسەلەکە بە جیدیتر سەیر بکرێ، بوار هەمیشە ماوە و دەمێنێ بەو ڕووکارەی لە کۆنگرەیەکی تایبەتیدا

کە بۆ ئەو مەبەستە ڕێکبخرێ، مەوداکانی کاریگەری وەرگێڕان بەسەر پێشکەوتنی کولتووریی لێك بدرێتەوە و لە کێشە و کۆسپەکانی ڕێی کاراکردنی بکۆڵدرێتەوە و چارسەر و پلانی پێویستی بۆ لەبەرچاو بگیرێ..
کتێبخانەی ئێمە، وێڕای فراوان بوونی بەتایبەتیش دوای ڕاپەڕین و پاش دامەزرانی چەند دەزگایەکی چاپ و بڵاوکردنەوە، هەرچەندە تایبەتیش نین و نەبوون بە وەرگێڕان، هێشتا هەر کتێبخانەیەکی هەژارە…
بە کەمگرتنی ئەم مەسەلەیە کە کۆڵەگەیێکی پتەو لە پرۆسەی پەرەسەندنی زمان و هەستانەوەی کولتووری نەتەوییدا دادەڕێژێ، کە ئێستا درەنگە زوو نییە بە بەراوردی هەندێ مەسەلەی سیاسی پەراوێزگرتووی بێ فایدە و ئایدەی لە قاڵبدراو، فاکتەرێکی دیکەیە لەسەر نەگرتنی پرۆژەی لەو چەشنە..
ناچینە ناو تونێڵە دوور و بەر درێژەکانی بەراوردکاری بەڵام هەر لەسەر ڕێی نموونە هێنانەوەدا سەیری ئامارێکی پێنج ساڵی یەکەمی هەشتاکان دەکەین کە لەلایەن یۆنسکۆوە ئامادەکراوە و تێیدا هاتووە: تێکڕای وڵاتانی عەرەبی بۆ هەر ملیۆنێك یەك دانە کتێبی وەرگێڕاوە، لە بەرامبەردا وڵاتی ئیسپانیا بە تەنێ بۆ هەمان ژمارە (920) نۆسەدو بیست ناونیشانی هەبووە..
ئینجا تۆ وەرە فکری لێ بکەوە.. (بڕوانە جابر عصفور الحياة2\6\2004) پێم وایە ئەو ئامارەی یۆنسکۆ بەس بێت بۆ ئەوەی ئاستی کتێبخانە و ئاستی چالاکی خۆمانی لەو بوارەدا تێدا بخوێنینەوە.
لەگەڵ ئەو ڕاستیە تاڵەشدا، بەش بەبار وای نابینم ئیتر نەتوانین هەنگاو هەڵێنین، بەپێچەوانەوە، ئێستا وەختیەتی کۆنگرەیەك بۆ وەرگێڕان و کێشەکانی ، تا دەگاتە ئەوەی چەند دامەزراوێکی تایبەت بە وەرگێڕان پێکدەهێنرێت، دەزگاکانی چاپ و بڵاوکردنەوە، ئەوانەی ئەمڕۆ لە کاردان بە جیدی دەستی بدەنێ و خەتێکی تایبەتی و بەپێی بەرنامەیەکی تایبەت و پلان بۆ داڕێژراو بۆ کتێب و تێکستی وەرگێڕدراو تەرخان بکەن.
هەروەها باشتریش دەبێ ئەگەر هەوڵبدرێ پادداشتی شایان بدرێتە وەرگێڕ..
دەڵێن لە زەمانی مەئموونی کوڕی هاروون ڕەشید کە ئەوسا دەزگای (الحکمە)ی دانا بوو دەقی وەرگێڕدراو بەزێڕ دەکێشرا و پارسەنگی بۆ دادەندرا تەنانەت کولتووری عەرەبی بە پلەی یەکەم و ئیسلامی بە پلەی دووەم، لەو زەمانەدا بەهۆی بزاڤی وەرگێڕان گەیشتە چڵەپۆپەی پێشکەوتن..

مەسەلەی دەسمزو پاداشت، مەسەلەیەك نیە عەیب و ئیرادێكی تێدا بێ، خەڵك و خوایەك هەن كە بەچاوی مجرد دەبینرێن بۆ ماندووبوونێكی داپێندانراو لەوەختێكی پێوانەیی دەبن بە هاروون و قاڕوون.. بۆچی پاداشتێكی شایان بۆ وەرگێڕو وەرگێڕانی كتێبێك یا تێكستیك كە ماندوو بوون و شەونخوونی و مەسئوولیەتی قانوونی و ئەخلاقی بەدواوەیە، بەقەد سەرقەڵەمانەی جارانیش سەیر نەكرێ كە لە بریتی جادوو نووشتان دەدرا؟ بەڕادەیەك وەك خێرپێكردن یا شتێكی لەو بابەتە لەلایەن هەندێ لێی بڕوانرێ!!

ئێستا هەقە بە هەمان تاو و پەرۆشییەوە بیر لە پرۆژە چارەنووسازەكانی دی تایبەت بە كولتوور و فەرهەنگ بكرێتەوە و بە هەمووومان هەوڵ بدەین كاری بۆ بكەین، لە پێشەوەی ئەو پرۆژانەیش دامەزراندنی دەزگایەكی شایان بۆ وەرگێڕان كە دەسپێكی كارەكانی وەكو پرۆژەی دەسپێك بە پرۆژەی هەزار كتێبی كوردی وەرگێڕدراو بێت لە هەموو بوارەكان.

بێگومان هەر ڕێگایەك چەندیش دووربێ هەر بەهەنگاوی یەكەم دەست پێ دەكا.